

Orgány a instituce působící v oblasti sociální politiky a jejich kompetence

. JUDr. Jana Komendová, Ph.D

Orgány vymezené Smlouvou o EU

- Evropský parlament
- Evropská rada
- Rada EU
- Komise
- Soudní dvůr EU
- Evropská centrální banka
- Účetní dvůr

Evropský parlament

- Jediný orgán, jehož členové jsou voleni přímo občany členských států
- Složení – 750 poslanců a předseda. Počet poslanců volených za každý členský stát se odvíjí od počtu obyvatel členského státu, za který jsou voleni. Nejmenší počet členů 6 (Malta, Lucembursko), nejvyšší počet členů 96 (Německo). ČR má 22 křesel
- Funkční období je 5 let (poslední volby proběhly v roce 2014)
- Sídlo: Generální sekretariát Lucemburk, plenární zasedání se konají ve Štrasburku, výbory se scházejí v Bruselu
- V oblasti sociální politiky vykonává zejména legislativní funkci. Společně s Radou přijímá předpisy sekundárního práva na návrh Komise

Evropská rada

- Vrcholný politický orgán EU
- Dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje její obecné politické směry a priority
- Složení: hlavy států a předsedové vlád členských států společně s jejím předsedou a předsedou Komise
- Jednání se dále účastní Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
- Zasedání se koná dvakrát za půl roku

Rada EU

- Zastupuje zájmy členských států
- Složení: jeden zástupce z každého členského státu na ministerské úrovni zmocněný zavazovat vládu členského státu, který zastupuje, a vykonávat hlasovací právo
- Zasedání se koná zpravidla jedenkrát týdně v Bruselu nebo Lucemburku
- Ve věcech pracovního práva nebo sociálního zabezpečení se jednání účastní ministr, do jehož resortu tato problematika spadá (za ČR ministr práce a sociálních věcí)
- Vykonává legislativní funkci

Evropská Komise

- Zastupuje zájmy Unie, je jejím výkonným orgánem
- Sídlo: Brusel
- Složení: 28 komisařů, Funkční období je 5 let
- Každý z komisařů má přidělenou určitou oblast, za kterou je odpovědný - generální ředitelství, pro oblast pracovního práva **zaměstnanost, sociální věci a sociální začlenění**, (pro období 2015 – 2019 za ČR komisařka Věra Jourová – spravedlnost, spotřebitelé a rovnost mužů a žen)
- Legislativní funkce – návrh předpisů sekundárního práva
- Kontrolní funkce – kontrola, zda členský stát dodržuje povinnosti vyplývající z unijního práva
- Předsedou je Jean-Claude Juncker (Lucembursko)

Soudní dvůr EU

- Soudní orgán Unie
- Sídlo: Lucemburk
- Složení: Soudní dvůr, Tribunál, Soud pro veřejnou službu
- Soudní dvůr – 28 soudců, každý členský stát má jednoho soudce
- Funkční období 6 let, soudci mohou být jmenováni i opakovaně
- Generální advokáti – 9 celkem, podávají nezávislá stanoviska, plní poradní funkci
- Úkol – zajišťovat jednotný výklad unijního práva
- Pro oblast pracovního práva má význam zejména:
 - Řízení o předběžné otázce
 - Řízení o nesplnění povinnosti členského státu (neimplementace směrnice nebo špatná implementace směrnice)

Instituce působící v oblasti sociální politiky

- Hospodářský a sociální výbor
- Výbor regionů
- Evropský sociální fond
- Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání
- Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- Evropská nadace pro zlepšování životních a pracovních podmínek

Hospodářský a sociální výbor

- Má zejména poradní úlohu
- Složení maximální počet členů 350, jsou jmenováni na dobu 5 let, přičemž mohou být jmenováni i opakovaně (v současné době výjimka v důsledku přistoupení Chorvatska 353 členů)
 - organizace **zaměstnavatelů**,
 - organizace **zaměstnanců** a
 - další subjekty zastupující **občanskou společnost** například farmáře, řemeslníky, malé podnikatele, neziskové organizace, spotřebitele, akademickou sféru, církve.

Nesplnění povinnosti konzultovat Výbor nebo počkat na jeho stanovisko v určené lhůtě může být důvodem pro vyslovení neplatnosti aktu ze strany ESD

Výbor regionů

- Postavení zakotveno Smlouvou o EU (Maastrichtská smlouva)
- Má zejména poradní úlohu
- Složení: zástupci regionálních a místních samosprávných celků, kteří mají volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku nebo jsou politicky odpovědní volebnímu shromáždění.
- Počet členů nesmí překročit 350, jsou jmenováni na dobu 5 let, přičemž mohou být jmenováni i opakovaně (v současné době výjimka z důvodu přistoupení Chorvatska 353 členů).
- Za ČR 12 členů
- Pravomoc zahájit řízení o neplatnosti aktu EU, pokud se domáhá ochrany svých práv (poloprivilegovaný žalobce)
- Současné funkční období 2010 - 2015

Evropský sociální fond

- Nejdůležitější finanční nástroj pro realizaci Evropské strategie zaměstnanosti
- Jeden ze tří strukturálních fondů EU
- Cíle:
 - Pomoc nezaměstnaným lidem při vstupu na trh práce
 - Rovné příležitosti pro všechny při přístupu na trh práce
 - Sociální začleňování, pomoc lidem ze znevýhodněných sociálních skupin při vstupu na trh práce
 - Celoživotní vzdělávání
 - Rozvoj kvalifikované a přizpůsobivé pracovní síly

Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání

- Jedna z odborných agentur EU
- Pomáhá při podpoře a v rozvoji odborného vzdělávání a přípravy při zaměstnání v EU
- Sídlo - Soluň
- Činnost - poskytuje informace a analýzy týkající se systémů odborného vzdělávání a přípravy při zaměstnání, strategií, výzkumu a praxe

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

- Zřízena v roce 1995
- Sídlo - Bilbao
- Specializovaná instituce pro rozvoj, shromažďování, analýzu a distribuci informací, které vedou ke zlepšování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Vydává publikace, podává informace a poskytuje poradenství o BOZP
- Cíl – snížení počtu pracovních úrazů a výskytu nemocí z povolání

Evropská nadace pro zlepšování životních a pracovních podmínek

- Založena v roce 1975
- Sídlo: Dublin
- Činnost:
 - výzkum
 - shromažďování a vyhodnocování dat
 - poskytování poradenství

V oblasti pracovního práva se zaměřuje na pracovní podmínky včetně organizace práce a flexibility, pod a podmínky sladování rodinného a pracovního života nebo na kolektivní pracovní vztahy